

**กสม. ชี้ การจัดแสดงศพ “ซีอูย-มนุษย์กินคน” ละเมิดสิทธิในชื่อเสียงเกียรติยศ
แต่ศิริราชแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว จึงให้ยุติเรื่อง
เสนอ “ศิริราช-ราชทัณฑ์” จัดการศพตามกฎหมาย เหตุไร้ญาติแสดงตัว**

ตามที่ตัวแทนชาวบ้านอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เมื่อเดือนมิถุนายน 2562 ขอให้ตรวจสอบกรณีที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลนำร่างของนายซีอูย แซ่เอ็ง ผู้ได้รับโทษประหารชีวิต ไปจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์นิติเวชศาสตร์สงกรานต์ นิยมเสน ตั้งแต่ปี 2502 ซึ่งอาจเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยขอให้คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในฐานะผู้ถูกร้องยกเลิกการจัดแสดงร่างของนายซีอูย และขอนำร่างนายซีอูยไปดำเนินการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เนื่องจากนายซีอูยถือเป็นชาวบ้านผู้เคยอาศัยอยู่ในอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นั้น

นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า กสม. ในการประชุม กสม. ด้านคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563 กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า นายซีอูยหรือลีอูย แซ่เอ็ง ถูกศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษประหารชีวิต ในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ฯ และเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2502 เรือนจำกลางบางขวางได้ดำเนินการประหารชีวิตนายซีอูย ซึ่งระเบียบการประหารชีวิตนักโทษในขณะนั้นกำหนดว่า ถ้ามีญาติมาติดต่อขอรับศพไป เรือนจำจะอนุญาตให้ก็ได้ หากไม่มีญาติก็ให้รับจัดการฝังได้ แต่ไม่ปรากฏว่ามีญาติพี่น้องของนายซีอูยมาขอรับศพไป และไม่ทราบว่าเหตุใดจึงมีการมอบศพของนายซีอูยแก่ผู้ถูกร้อง มีเพียงข้อมูลที่ปรากฏในมรณบัตรของนายซีอูยซึ่งเจ้าหน้าที่เรือนจำแจ้งการตายต่อสำนักทะเบียนเทศบาลเมืองนนทบุรีเท่านั้นว่า “ศพให้เก็บที่โรงพยาบาลศิริราช”

จากนั้นมา ศพของนายซีอูยจึงถูกนำไปจัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์นิติเวชศาสตร์สงกรานต์ นิยมเสน เพื่อเป็นวิทยาทานให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านนิติเวชศาสตร์ แต่รูปแบบการจัดแสดงศพของนายซีอูย มีการปิดป้ายให้ข้อมูลการจัดแสดงบริเวณด้านบนของตู้บรรจุศพว่า “Si Quey ซีอูย แซ่เอ็ง (มนุษย์กินคน)”

“กสม. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าว ประกอบ มาตรา 32 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และประมวลกฎหมายอาญาในความคิดเกี่ยวกับศพ อันมีบทบัญญัติที่รับรองและคุ้มครองศพชื่อเสียงและเกียรติยศของผู้ที่เสียชีวิตไปแล้วด้วย จึงเห็นว่า แม้ว่าการจัดแสดงศพของนายซีอูยจะมีประโยชน์ในอันที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้แก่สาธารณชนทางด้านนิติเวชศาสตร์ แต่ถือเป็นหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่จะต้องปกปิดข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อ ชื่อสกุล ประวัติ อาชีพ ครอบครัว ของผู้เสียชีวิต เพื่อมิให้เข้าขำข่มินประมาทหรือละเมิดสิทธิของผู้เสียชีวิต ญาติและครอบครัว ดังนั้น รูปแบบและวิธีการจัดแสดงของผู้ถูกร้องเป็นการเปิดเผยชื่อ ชื่อสกุล และใช้ถ้อยคำที่มีลักษณะไม่เหมาะสม จึงถือเป็นการละเมิดสิทธิในชื่อเสียงเกียรติยศของนายซีอูย แต่เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2562 ผู้ถูกร้องได้ปรับปรุงข้อความในป้ายจัดแสดง และ

เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2562 ผู้ถูกร้องได้ประกาศติดตามหาญาติของนายชีอุย เพื่อเปิดโอกาสให้ญาติได้ร่วมหารือเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับศพของนายชีอุยให้เหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมาย แต่เมื่อครบกำหนดในวันที่ 4 สิงหาคม 2562 แล้ว ไม่มีบุคคลใดที่สามารถแสดงตัวได้ว่าเป็นทายาทหรือญาติของนายชีอุย ต่อมาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2562 ผู้ถูกร้องจึงได้แถลงต่อสาธารณะว่าได้นำศพของนายชีอุยออกจากพิพิธภัณฑฯ แล้ว การดำเนินการของผู้ถูกร้องในส่วนนี้จึงถือได้ว่าเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว กสม. จึงมีมติให้ยุติเรื่อง” ประธาน กสม. กล่าว

นายวัส กล่าวเพิ่มเติมว่า ส่วนกรณีที่ตัวแทนชาวบ้านอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขอนำศพของนายชีอุยไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนานั้น กสม. เห็นว่า ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า มีญาติของนายชีอุยมาติดต่อขอรับศพ และแม้ระยะเวลาจะผ่านพ้นมานานกว่า 60 ปี แต่สถานะทางกฎหมายของศพนายชีอุยยังคงถือเป็นศพนักโทษชายเด็ดขาดโดยไม่เปลี่ยนแปลง ในชั้นนี้ กสม. จึงเห็นว่า เรือนจำกลางบางขวางซึ่งเป็นเรือนจำแห่งท้องที่ที่ทำการประหารชีวิตนายชีอุย สามารถเป็นผู้ดำเนินการเผาหรือฝังศพนายชีอุยตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประหารชีวิตนักโทษ พ.ศ. 2546 ข้อ 18 ได้ จึงมีข้อสังเกตในส่วนนี้ไปยังผู้ถูกร้องและกรมราชทัณฑ์ เพื่อประสานความร่วมมือกันในการจัดการศพนายชีอุยให้เป็นไปอย่างเหมาะสมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

6 กุมภาพันธ์ 2563